

Maldegem

Ten oorlog

7 september 2013

Toen de Canadese tanks Sint-Laureins binnenrolden, trokken de Duitsers zich terug aan de andere kant van het Leopoldkanaal. Van oorlogsromantiek gesproken: die dag bevond mijn toekomstige vader zich op bevrijde grond, terwijl zijn geliefde aan de andere kant van het kanaal doodsangsten uitstond in bezet gebied.

De Canadezen posteerden een tank aan het eind van de Dorpsstraat, ter hoogte van de Moershoofdebrug, de loop over het kanaal op het huis gericht dat daar enkele honderden meter verder knap in de weg stond, het huis waar moeder met haar ouders woonde, in het gezelschap van een zwerm vluchtelingen en een uitgedund garnizoen Duitse soldaten, die intussen de landerijen in de omgeving blank hadden gezet om de Canadese tanks op te houden.“ []*

Zo vertelt Laurens De Keyzer het in zijn boek *“In Sint-Laureins, Verhalen uit een grensdorp”*. Het verhaal van mensen die door de wreedheden van het oorlogsbedrijf hun leven absoluut niet zeker zijn. De „petite histoire“ van een groot gebeuren. De officiële geschiedschrijving heeft het over plannen, divisies, bruggenhoofden en strategie maar uiteindelijk ging het ook in 1944 om mensen. De soldaten die te gehoorzamen hadden aan de plannenmakers die vanuit de verte massa's de dood instuurden en de burgers die volgens de historici meestal slechts een verwaarloosbare voetnoot waren in de context maar die evengoed dood gingen. Niet zelden op een vreselijke wijze.

Het bovenstaande verhaal vertelt verder dat de Canadezen gewaarschuwd werden voor Duitse scherp-schutters en zowaar, de eerste Canadees die zijn hoofd boven het luik van de tank uitstak, kreeg een kogel tussen de ogen! Dus scheelde het maar een haar of de tank had het huis aan de overkant van het kanaal ogenblikkelijk in puin geschoten. Het haartje dat dat verhinderde was de demarche van Laurens' vader

die met handen en voeten en een zeer beperkte kennis van het Engels, de tankcommandant bezwoer dat toch niet te doen en nog even te wachten met schieten tot de bewoners het pand hadden verlaten. Ondanks de serieuze taalhandicap van de wanhopige man liet de commandant zich toch overtuigen en ze lieten het tenslotte bij een waarschuwings-schot. „*Dat schot mocht er overigens zijn, want de zoldering van de ouderlijke slaapkamer kwam erdoor in de living terecht, waarna de dochter - toen een hinde van net geen dertig - zich over de blote balken waagde om enkele juwelen van haar moeder te redden.*“ [**]

Switchback

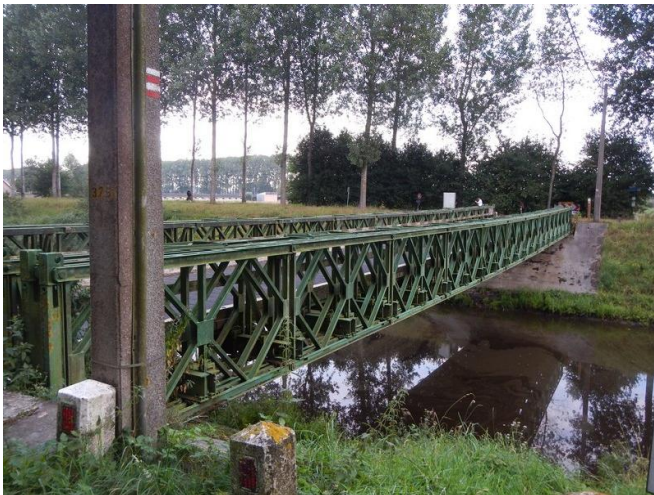
Oorlog is verschrikkelijk. Zoals het bovenstaande verhaal, dat gelukkig min of meer goed afliep, opnieuw illustreert. Het gebeuren kaderde in wat de codenaam „Operation Switchback“ had gekregen. Het aanvalsplan van de militaire bevelhebbers dat tot uiteindelijk doel

had de monding van de Schelde vrij te maken van Duitsers. Zodat de bevoorradingslijnen voor de vechtende troepen veel korter konden gemaakt worden. Als het ware in het voorbijgaan werden daarbij het noorden van België en West-Zeeuws-Vlaanderen in oktober 1944 bevrijd. Hetgeen echter niet zonder serieuze offers en veel menselijk leed mogelijk is geweest.

Tussen 13 september en 5 oktober 1944 bevrijdden soldaten van de 4th Canadian Armoured Division alle steden en gemeenten ten zuiden van het Leopoldkanaal en daar liep de opmars voorlopig vast. In de vroege ochtend van 6 oktober 1944 begon de operatie Switchback. De Canadese troepen stormden over de pas gelegde Baileybrug en vochten zich een weg naar Oosthoek en later naar Moershoofde. Het kostte vele, vele mensenlevens. Zowel bij de soldaten als onder de burgers. Ongeveer 200 gesneuvelde Canadezen werden eerst begraven op een noodkerkhof aan de Aardenburgkalseide in Maldegem. In 1945 werd dan het Canadees oorlogskerkhof in Adegem aangelegd. Er rusten daar 1145 gesneuvelden waaronder 844 Canadezen.

Lieve zonder lust

De Baileybrug van de oorspronkelijke aanval ligt nog steeds over het Leopoldkanaal en ze heet tegenwoordig „Lievebrug“. Niet dat de constructie zo lieflijk zou zijn. Nee, het is een streng militair-technisch geheel. Ze ontleent haar naam aan het feit dat een eindje hier vandaan een tak van de Lieve van Celie naar Aardenburg liep. De Lieve was een kanaal dat lang geleden vanuit Gent bij het Gravensteen naar het Zwin bij Damme gegraven werd. Opdat de stad Gent een uitweg zou hebben gehad naar de zee zonder dat ze op de Schelde tol moesten betalen.

De Lievebrug. Een originele Baileybrug over het Leopoldkanaal

Dát deze brug er überhaupt nog ligt is tamelijk uitzonderlijk want tenslotte heeft ze dat daartoe toch al 69 jaar moeten volhouden. Van de ruim 40 kilometer brugdek die tijdens de oorlog werden gelegd zijn er na de Tweede Wereldoorlog elders ook nog wel voorbeelden blijven liggen. Zij het niet veel. Ondertussen is deze brug als monument geklasseerd. In 2006 werd ze nog helemaal herschilderd en werd het wegdek vernieuwd en geasfalteerd.

Dit type brug werd ontworpen door Donald Coleman Bailey. Wie had dat nu gedacht? Hij vond de constructie uit in 1940 om legers toe te laten in de kortst mogelijke tijd betrouwbare bruggen te slaan tussen de

oeveren van rivieren en kanalen. Om mensen en materieel over deze al dan niet natuurlijke hindernissen te brengen. Hindernissen die de militaire strategieën ernstig konden in de war sturen. Het bleek een concept dat vele decennia lang zijn militaire nut zou bewijzen. De panelen die gebruikt werden zijn 3,05 meter (10 feet) lang en ze wegen 272 kilogram. Daardoor konden ze met zes man gedragen worden. De hele brug werd trouwens met enkel mankracht gebouwd. De draagkracht van het geheel varieerde van 10 tot 100 ton. Dit naargelang het aantal panelen dat voor de constructie werd gebruikt. De Baileybruggen zijn tussen 9 en 67 meter lang.

Links, rechts in de maat

De wandeling verliep in het teken van de bevrijding in 1944. Er was animatie en informatie omtrent de Tweede Wereldoorlog beloofd langs het parcours. Hetgeen ook bleek te kloppen. Al heb ik de doedelzakband niet gezien noch gehoord. Een konvooi van oude militaire voertuigen reed me wel voorbij. De inzittenden van die voertuigen, die verkleed waren als overjarige militairen, toonden hun appreciatie voor wat ik aan het doen was door de

De sirenes loeien, de karavaan trekt voorbij

sirenes te laten loeien. Het waren niet direct doedelzakken maar lawaai maakte het wel.

Zoals ook in de voorgaande jaren had de Switchback Memorial March-club uit Maldegem het traject uitgezet. Tot vorig jaar werd de meute wandelaars daarbij met bussen naar een startplaats gevoerd waarna de wandeling in lijn verliep om weer bij het Dienstencentrum Oud-Sint-Jozef in Maldegem aan te komen. Niet zo dit jaar: het waren wandelingen die men in lusvorm had uitgetekend. Daar eindigend waar ze begonnen waren. Op zich niets bijzonder.

Wat stinkt hier? Wat blinkt hier?

Je kan in dit vlakke Meetjesland soms schier oneindig ver kijken. Waar je onderweg ook je ook de ogen richt, links of rechts, je kijkt steeds in de schijnbare oneindigheid van een uitermate vlak landschap. Het ziet eruit alsof je elk ogenblik door de wind kan gegrepen worden en je over de horizon kan weggeblazen worden. Dat vlakke land moet ooit een verpletterende indruk gemaakt hebben op de Waal Jacques Brel. Hij die uit een streek kwam waar de einder wel steeds door een of andere heuvel of berg wordt afgedekt. Wanneer hij hier in het Vlaamse land bij zijn familie kwam logeren trof hem allicht het aanzien van le plat pays...

*„Wanneer de lage lucht vlak over het water scheert,
Wanneer de lage lucht ons nederigheid leert,
Wanneer de lage lucht er grijs als leistein is,
Wanneer de lage lucht er vaal als kleileem is, ...“*

Even een opening in de onafzienbare rijen populieren langs het Afleidingskanaal van de Leie, het Schipdonkkanaal

En dat was het. Helemaal. Bijna. Het weer was beter dan in het universum van Brel. Waarop bovendien de blik in de wijdsheid wel regelmatig vastloopt zijn lange rijen hoge populieren. Meestal strak rechte, donkergroene strepen in het landschap. Met zekerheid ligt daar dan een kanaal. Er is in deze omgeving zelfs keuze, wat dat betreft. Hoe dan ook staan die populieren dikwijls in dubbele rijen op de oevers en met wat dichterlijke overdrijving worden ze „de kathedralen van het Meetjesland“ genoemd. Al zeggen ze dan in Watervliet dat daar de enige, echte kathedraal van het Noorden staat. En daar is dat ook werkelijk een kerk.

Het wandeltraject liep kilometers langs, ofwel, het Leopoldkanaal, ofwel het Schipdonkkanaal. Dat laatste moet eigenlijk aangesproken worden met „Afleidingskanaal van de Leie“. Wat het ook werkelijk is. Of was. Dat wil ik even kwijt. In elk geval gaf het feit dat deze waterloop aansloot op de rivier de Leie aanleiding tot de bijnaam ervan. Het Schipdonkkanaal werd gemeenlijk „De Stinker“ genoemd. Dat kwam doordat het Leiewater door industriële activiteiten, zoals het roten van vlas, zo vreselijk vervuild was dat het werkelijk zeer overtuigend stonk. En met de Leie, stonk ook het Afleidingskanaal. Daarentegen kreeg het Leopoldkanaal de bijnaam van „De Blinker“

want de waterkwaliteit daarvan was inderdaad beduidend beter. Vanaf Strobrugge (Maldegem) tot aan de zee lopen deze twee kanalen perfect evenwijdig en op zeer korte afstand van elkaar. Iets wat je nog niet dikwijls ziet. De beide waterlopen worden van het land en van elkaar gescheiden door dijken.

De beide waterlopen zijn niet bevaarbaar! Wie haalt het nu in zijn hoofd om twee flinke kanalen te graven, wanneer er toch geen scheepvaart op mogelijk is? Daar zijn natuurlijk redenen voor.

Het Leopoldkanaal werd in 1845 gegraven en het loopt van Boekhoute (de Braakman) tot aan Heist. De aanleiding om dit kanaal aan te leggen was onenigheid tussen Nederland en het prille België. Ook toen al zaten de waterverdragen in het slop. Vóórdat België in 1830 geconstrueerd werd, gebeurde de ontwatering van de polders in het Noorden langs het Lapscheurse Gat. Dat gat is een kreek die nog steeds de grens vormt tussen België en Nederland. Vervolgens werd het water via Sluis en Cadzand naar zee afgevoerd. Netjes geregeld. En toen werd koning Willem hier buitengeschopt. Doordat de Nederlanders zich aldus op een gevoelig mannelijk lichaamsdeel getrapt voelden, namen ze maatregelen om dat volkje ten zuiden van hun Rijksgrens even mores te leren. Als represaille wilden ze niet langer dat de afwatering van het land in het noorden van België via hun grondgebied gebeurde. Ze sloten daarom alle kanalen en sluizen af. Dat had uiteraard vóórstrekkende gevolgen voor het landbouwland aan de Belgische kant. Daar kwamen van dan af zeer vaak overstromingen voor. De landerijen werden zonder meer vreselijk drassig en nagenoeg onbruikbaar. Het kwam zelfs zo ver dat er hier toen moeraskoorts voorkwam. Malaria, hier, stel je voor! Als oplossing werd vervolgens het Leopoldkanaal gegraven. Dat moest zorgen voor de hoognodige afvoer van het water naar de zee. Het was dus apriori niet de bedoeling een bevaarbare waterweg aan te leggen en dat werd het ook niet.

Ook het Schipdonkkanaal is een afwateringskanaal. Het is ietsje jonger dan het Leopoldkanaal want het werd in 1852 gegraven. Zoals gezegd met de bedoeling het overtollige water van de Leie af te voeren. Stroomopwaarts, in de richting van Gent, is het kanaal vanaf Balgerhoeke wel bevaarbaar.

Heden in Eede

Nadat ik een witgeschilderde gietijzeren grenspaal was gepasseerd en iemand me met een heel ander accent dan dat van het Meetjesland had gevraagd waarom er nu opeens zoveel lui te voet aan zijn tuintje passeerden, wist ik het helemaal zeker: ik was in Nederland. Op weg naar Eede, zoals bleek.

Al van ver was het te zien dat er daar wat aan de hand was. Het verkeer stond helemaal stil aan de vier kanten van een kruispunt. Op dat kruispunt was trouwens een heleboel volk samengespoeld. Ten dele in uniform, hetzij hedendaags, hetzij uit een verder militair

verleden, ten dele zomaar burgers.

Eede... ik had het kunnen weten en ik wist het ook zodra ik het monument op het kruispunt zag: aan het einde van de Tweede Wereldoorlog zette Koningin Wilhelmina na vijf jaar ballingschap voor het eerst voet op Nederlandse bodem hier, in Eede.

Op het internet is nog een oude, oorspronkelijke film van het gebeuren te vinden. Daarop kan je zien dat er van het dorp niet veel bruikbaar en bewoonbaar meer overbleef. Eede kwam namelijk in de frontlinie te liggen. De Canadezen zaten achter het Leopoldkanaal, ruim één kilometer ten zuiden van het

Koningin Wilhelmina heeft de meelstreep overschreden.
Foto van het internet. Bron onbekend.

dorp en de Duitsers in Eede zelf. De bevolking werd vanaf zondag 17 september 1944 door de Duitsers verdreven naar het noorden. Daarna begonnen de Duitsers de Dorpsstraat vanaf de kerk tot aan de grens te dynamiteren om schootsveld te krijgen. De rest van het dorp werd door de Canadezen kapot geschoten. Bij de bevrijding was Eede één grote puinhoop. Dat het dorp zo zwaar getroffen was, was mede de reden waarom de koningin hier haar land weer wilde betreden.

Om de grens, die toen nog echt bestond, concreet voor te stellen werd over de straat een

Het Nationaal Monument „De Nederlandse Maagd“ in Eede

streep getekend. Met meel. Omdat er geen verf te vinden was in het dorp. Maar meel? Het moet destijds ook zeer schaars geweest zijn. Of de koningin zich wel goed bewust was van dat gebaar betwijfel ik wat. In de film zie je dat ze zich handjeschuddend zonder er notie van te nemen over de streep begeeft. Totdat ze door iemand erop gewezen wordt dat ze nu echt weer in Nederland is. Pas dan kijkt ze even achterom in een soort „O ja-reactie“. Voordien had een hondje al meer interesse betoond voor de meelstreep. Het had er even aan gesnuffeld en er misschien wel aan gelikt.

Toen ik eraan kwam stonden op het kruispunt behalve mensen ook enkele gedenktekens. De mensen waren voor de gelegenheid daar, de gedenktekens staan er altijd. Zoals het Nationaal Monument „De Nederlandse Maagd“. Het is een zuil met bovenaan een beeld van een staande vrouwenfiguur. In haar handen draagt zij het Nederlandse rijkswapen. Op het voetstuk staat de tekst :

HIER KEERDE

OP 13 MAART 1945

ONZE LANDSVROUWE

TERUG TOT HAAR VOLK

Het gedenkteken werd ontworpen door de Limburgse kunstenaar Peter Roovers en het werd onthuld door koningin Juliana op 13 maart 1954.

In 1984 zijn dan nog drie onderdelen aan het geheel toegevoegd. Er staat nu ook een rupsvoertuig dat een „brenccarrier“ schijnt te zijn. Ik las ergens dat toen dat ding daar geplaatst werd, men met schrik vaststelde dat er Duitse opschriften op stonden! Het bleek dat het rupsvoertuig in Zwitserland was gemaakt. Of het verhaal waar is, dat weet ik niet. Er hangt er ook een plaque met de namen van de Canadese regimenten die hier gevochten hebben en verliezen hebben geleden. Om de burgerslachtoffers te gedenken, ten slotte, is er ook een plaat in zwart natuursteen die bevestigd is aan een bakstenen muur. Daarop staan de namen van veertig oorlogsslachtoffers uit de toenmalige gemeente Aardenburg, waar Eede sinds 1942 een deel van was.

Er stond ook een levende piper in vol ornaat maar die gaf geen piep. Waarschijnlijk heeft die zijn instrument pas tot zeuren gebracht toen ik al weg was.

Middelburg... Waar? Waar?

„Tol“ stond er op het straatnaambord en de donkerrode klinkers van de bestrating hielden opeens op en gingen verder als... kassei. Er lag een gracht en er stond een witte grenspaal. Belgium, I presume? En inderdaad: ik was in Middelburg beland. Let wel: Belgisch Middelburg. Hetgeen niet te verwarren is met de hoofdstad van de Nederlandse provincie Zeeland. Een gegeven dat vroeger, toen de postnummers nog niet gebruikt werden, tot gevolg had dat briefwisseling voor de Nederlandse stad in België terecht kwam. En vice versa, wellicht. En nu gebeurt het dat iemand de GPS blindelings heeft gevolgd en tegen het

De Meulekreek. Links: Nederland. Rechts: België

Op deze luchtfoto uit 1994 zijn de restanten van het voormalige bastion te zien (de rode lijn). De grens is de beek. De foto komt van een infopaneel in Middelburg

verkeerde decor staat aan te kijken. Iedere tijd heeft zo zijn eigen kwalen.

Ik vermoed dat de „Tol“ ooit wel letterlijk te nemen was en dat hier werkelijk een tolkantoor was gevestigd. Nu is het nog slechts een uit de kluiten gewassen café-restaurant dat zich die naam heeft toegeëigend.

De witte grenspaal staat ongeveer in het midden van een waterloop. Vooropgesteld dat die inderdaad zou doorlopen waar nu de straat ligt. En jawel, die waterloop is wel degelijk de grens tussen Nederland en België. Het is de Meulekreek. Komende uit Nederland is er links een redelijk grote waterpartij te zien, rechts is het nog slechts een gebogen gracht. Komende vanuit België is het precies omgekeerd. Een eindje van de gracht af staat een recht rijtje knotwilgen en dat geeft een beetje de vorm aan van wat een aarden bastion is geweest. Dat bastion was een onderdeel van de versterkingen die rond het stadje werden aangelegd tijdens de godsdienstoorlogen van 1568 tot 1648 (de Tachtigjarige Oorlog) en de Spaanse Successieoorlog van 1702 tot 1713. Op een luchtfoto of in Google Earth is met veel goede wil de stervorm van de toenmalige versterkingen nog te herkennen. Je moet

echter wel heel goed kijken.

Middelburg profileert zich op talrijke informatiepanelen als „Middelburg, een beschermd archeologisch monument“ en overal kom je de naam Pieter Bladelin tegen.

Deze Pieter was een man van aanzien en met veel ambitie. Hij zette alles op haren en snaren om een eigen stad te verwerven en om de macht te krijgen daarover nagenoeg soeverein te heersen. Hij had dan ook machtige vrienden.

Wij, Filips, Hertog van Bourgondië, laten iedereen weten dat het ons aangenaam is in te gaan op het verzoek van onze gewaardeerde medewerker, raadsman en generaal gouverneur van financiën Pieter Bladelin, bijgenaamd de Leestmakere, om zijn hof van Middelburg in de parochie van Heille en andere eigendommen daarrond verenigd, van ons in leen te mogen houden onder de naam van Middelburg.

Arras, 23 augustus 1444

Ga daar maar aanstaan!

Vanaf 1848 bouwde Pieter Bladelin zijn stad uit. Het stratenplan was voor die tijd ongevoon strak want hij wilde een ideale stad. Daartoe ging hij de mosterd halen bij het Grieks-Romeinse model. Middelburg werd gebouwd rond een centrale as die niets anders was dan een oud tracé van een weg die Brugge met Aardenburg verbond. Binnen de rechthoekige blokken die aldus ontstonden werd zorgvuldig gezorgd voor allerlei lagen in het sociale leven. Er kwamen marktplaatsen (de economie ter wille), een kerk om er God te eren en een hospitaal voor de ziekenzorg. Zelf woonde hij in een kasteel. Dat is nu helemaal verdwenen.

Eén zaak moest Bladelin nog voor mekaar krijgen: Middelburg hing juridisch nog af van

De Sint Petrus en Pauluskerk in Middelburg

Brugge. Maar die hinderpaal wist hij ook nog op te ruimen. In 1464 slaagde hij erin die hoge rechtsmacht te verkrijgen. De stad had zo een eigen schepensbank, een stadhuis en een gevangenis. Ze mocht zelf misdadigers vonnissen. Hoewel ze de doodstraf niet mocht opleggen en al helemaal niet uitvoeren. Nu Bladelin werkelijk heer en meester van Middelburg was geworden, begon hij zijn stad nog verder uit te bouwen. In 1465 verkreeg hij het recht er een jaarmarkt te houden, en mocht het stadje ommuurd worden. Deze versterkingen sloten aan op Bladelins kasteel. Daarnaast kwamen er ook nog een klooster,

een gasthuis en een afwateringskanaal naar de Lieve.

Behalve de kerk zijn de meeste van de vroegere officiële gebouwen nu nagenoeg volledig verdwenen. Opgravingen in 2005 brachten wel de resten van het oorspronkelijke stadhuis aan het licht. Ook daarvan is nu niets meer te zien omdat er op die plaats een appartementsgebouw staat. Enkel een informatiepaneel zegt wat er daar aan de hand is geweest.

De schandpaal

De parochiekerk van Middelburg is gewijd aan de heiligen Petrus en Paulus en ze werd gebouwd tussen 1452 en 1458. Waarbij Bladelin de oorspronkelijke parochie van Heille in de kou zette. Alsof het hem kon schelen! Ondanks de verschillende vernielingen en herstellingen in de loop der jaren heeft de kerk haar karakter goed behouden. Het is er nog duidelijk aan te zien dat het een oud gebouw is. Aan het koor en de dwarsbeuk zijn zelfs nog originele delen in okergele baksteen zichtbaar. De toren van de kerk is sedert 1936 geklasseerd als monument. Sinds 2003 is de hele kerk met het kerkhof beschermd. Pieter Bladelin ligt in de kerk begraven. Het praalgraf van hem en zijn echtgenote, Margaretha van de Vagheviere, is daar nog te zien. Het graf is versierd met zijn schild en aan weerszijden de initialen PB.

Bij de kerk staat ook de oude schandpaal van het stadje. Dat is waarschijnlijk niet de originele plaats van de kaak. Hij werd in stukken teruggevonden, begraven in de tuin van de pastorie. Hoewel naar verluidt bepaalde stukken van deze schandpaal zouden teruggaan tot de 15^e eeuw, lijkt het er meer op dat de paal voor het grootste gedeelte in de tweede helft van de 19^e eeuw werd gemaakt. De paal is namelijk vervaardigd uit arduin en die werd blijkbaar machinaal bewerkt. Het heraldische leeuwje bovenop de paal is al helemaal nieuw. Het werd daar geplaatst toen de schandpaal in 1983 werd heropgebouwd.

Wat eens het klooster van de Arme Klaren was, is nu een... Praat- en Sneukelkroeg. Sic transit gloria mundi. Het oudste deel van het gebouw dateert van 1515. Het was een van de eerste slotkloosters van de Clarissen in de streek. Toen het klooster op het hoogtepunt van zijn bloei was, verbleven hier vierentwintig nonnetjes. Een lang leven was het klooster echter niet beschoren want het werd alweer grotendeels verwoest in 1604. Dat was meteen het einde van de aanwezigheid van de Arme Klaren in Middelburg.

Dat er in het voormalige klooster, wat toch een oord van stilte, soberheid en ascese moet

Het voormalige klooster van de Arme Klaren

geweest zijn, voortaan gedronken, gegeten, gelachen en ook al eens gezongen zal worden en al zullen de huidige gezangen vermoedelijk niet Gregoriaans zijn, daar valt de huidige eigenaar zich geen bult aan. Hoewel ze „arm“ heetten te zijn, kwamen de Clarissen wellicht niets te kort. Ze gingen uit bedelen en de boeren, bekommerd om hun zielenheil, zullen wel genoeg geschokt hebben om de kloostergemeenschap alleen in naam arm te laten zijn. Er wordt trouwens al eens geopperd dat het er in het klooster, onzichtbaar voor de buitenwereld, niet altijd even vroom aan toe ging. Ondertussen is de eigenaar van dit

praat- en eetcafé ijverig in de tuin aan het graven. Op zoek naar het voormalige kerkhof. Afwachten wat voor lijken daarbij nog uit de kast vallen.

Bitter einde

„Ook de Duitsers moedigden de dorpelingen toen aan om te vluchten. Met paard en kar sukkelden ze op weg naar een noordelijker gelegen boerderij. Een bijzonder riskante onderneming, want het water in de polder stond een halve meter hoog en de voerman moest op sommige plaatsen blind tussen diepe kreken laveren. Het lukte. Enkele uren later keken vader en dochter van kilometers ver zwijgend toe hoe hun huis in vlammen opging.“

[***]

[*], [**] en [***] zijn fragmenten die, met de toestemming van de auteur, zijn overgenomen uit boek „In Sint-Laureins, Verhalen uit een grensdorp“ van Laurens De Keyzer.

Uitgegeven bij Lannoo nv Tielt, 2012

ISBN 978 94 014 0375 7

Meer met name zijn het fragmenten uit het verhaal „Mijn D-Day“ pp 96, 97 en 98

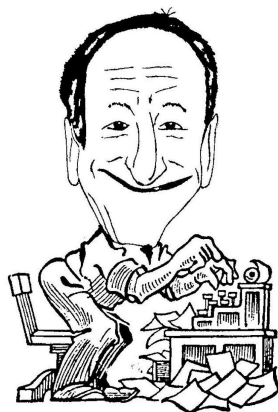
Ik kan iedereen de lectuur van het boek zeer aanbevelen. Wat in dit Voetstukje staat zijn slechts flintertjes van de dikwijls bitterzoete juweeltjes waarvan er 20 in het boek staan. Bovendien zijn er ook drie wandelroutes en één fietsroute in beschreven die erop gericht zijn om de plaatsen waar de verschillende verhalen zich afspelen te leren kennen. En nog veel meer. Wie deze routes op een mooie dag volgt, proeft van wat Laurens De Keyzer verliefd deed worden op het dorp waaraan hij niet alleen zijn voornaam te danken heeft, maar klaarblijkelijk ook enkele van zijn mooiste herinneringen.

Het vlakke Meetjesland

De track van deze wandeling. Ruim 31 kilometer. 19 meter hoogteverschil over het hele traject, dijken inbegrepen.

© 2013
Michel Christiaens